

అవ్యక్తం

దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం

సుబ్బారాయుడు ఘోర ప్రతిజ్ఞ చేశాడు; దారుణమైన శపథం పూనాడు. ప్రకృతి వైప రీత్యాలు కొన్నీ, యాత్రిక విపర్యయాలు మరి కొన్నీ జరిగినై.

ఉత్తరప్రవప్రాంతాల్లో భూకంపం లిగింది. మద్రాసులో ట్రాము వట్టా వదిలేసి ప్రక్కన వున్న కాలిబాటమీది కెళ్ళి నిలబడింది. ఆకాశంలో రెండు విమానాలు తప్పుకునేందుకు ఖాళీ లేక ఢీకొన్నై. బి. ఏ. ఆనర్సు చదివిన ఓయివతి భర్తకోసా పత్రికల్లో ప్రకటనచేసింది.

ఈ వార్తలన్నిటిని ఆరోజు పత్రికలు ప్రకటించినై. కాని సుబ్బారాయుడి ప్రతిజ్ఞ విషయం ఏ పత్రికా ప్రకటించలేదు. ఎందువల్ల?

‘ఎందువల్ల?’ సుబ్బారాయుడు పత్రికని బేబిలుమీదనుంచి కిందకు నెట్టేసి ఆలోచించడం ప్రారంభించాడు.

ఈ లోకంలోని నకల చరాచరజీవకోటి భవిష్యత్తును నిర్ణయించేటాత బరువు, బలమూ వున్న తన ప్రతిజ్ఞను, లోకం యెందుకని చూడ లేక పోయింది? అసలు లోకానికి యివిషయం ఏమంత ప్రాముఖ్యమైందికాదా?

గట్టిగా ఓ పొడుం పట్టుబట్టి తలపంకించి, పెన్సిలు తీసుకున్నాడు. ఇంతలో వెనక ఎవరో వస్తున్న చప్పుడయింది. తిరిగి చూశాడు.

‘మూడో ప్రపంచయుద్ధం వచ్చేటట్టుగా వుంది.’ లోపలకు వస్తూనే జర్నలిస్టు రావు అన్నాడు.

‘రానీ’
‘యాసాని ఇండియామాడా యుద్ధమామిగా మారుతుంది’
‘మారనీ’

రావు, సుబ్బారాయుడు ప్రక్కనవున్న కుర్చీలో కూర్చుంటూ-

‘కులాసాయేనా?’ అన్నాడు.

సుబ్బారాయుడు పెన్సిలు తిరిగి బేబిలుమీద పెట్టి-

‘ఆ అనుమానంనీ కెందుకుకలిగింది?’ అన్నాడు కొంచెం కఠినంగా.

‘నీ జవాబులు’ రావు నత్తిగా జవాబిచ్చాడు. సుబ్బారాయుడు మరోమాటు పొడుం గట్టిగా పీల్చి వుపక్రమించాడు.

‘అసలు యుద్ధాలు ఎందుకు వస్తయ్?’

రావు కిందపడివున్న పత్రికను చేతిలోకి తీసుకుంటూ—

‘ఈ విషయాన్ని మనం చాలా సార్లు చర్చించాం. మళ్ళీ యిప్పుడా చర్చ అనవసరమనుకుంటాను. అసలు - నీ వాళ్లలో...’

సుబ్బారాయుడు గట్టిగా బేబిలుమీద గుడ్డేడు. రావు చేతిలోనుంచి పత్రిక జారి తిరిగి నేలమీద పడింది.

‘ఏ ముఖ్య విషయాన్నైనా నీరియన్ గా చర్చించుదామనుకున్నప్పుడల్లా, నువ్వు నీవంట్లో అంటూ అడ్డు తగులు తూంటావు. అసలు నీ వుద్దేశ్యం నాకు మతి స్తిమితంగా లేదనా?’

రావు బలవంతంగా పెజిమలమీదికి నవ్వు తెచ్చుకొని, నేలమీదనుంచి పత్రికను తీస్తూ—

‘నీవంట్లో - అనడంలో నావుద్దేశ్యం - నీచెవి బాధనుగురించే. కావాలంటే నీతో ఏవిషయాన్నయినా - ఎన్ని గంటలకాలమైనా సరే చర్చించడానికి తయారు. నీవు యం. ఏ. వయిలే - నేను బి. ఏ. ను. నీవు వేదాంతి వయిలే - నేను జర్నలిస్టును. ఇక ప్రారంభించు.’

సుబ్బారాయుడు ప్రశాంశపదనంతో, రావు వంక ఓమారు చూసి—

‘ఏమైనా మీ జర్నలిస్టులు మహా ఘటిక లోయ్! జర్నలిజం అంటే, నాకు చర్మంపిలవడం అన్నట్టు వివరించుతుంటుంది. ఇక నా చెవి విషయం. మామూలుగా అనుకున్నట్టు యీసారి కుడిచెవి నీముకారడమూ కాదు - బాధపెట్ట పెట్టడమూకాదు - ఒక ఆపూర్వ విషయం - ఎడమ చెవి...’ సుబ్బారాయుడు కుడిచేత్తో తన ఎడమ చెవిని అతి సున్నితంగా తాకి, దీర్ఘ లోచనలో పడ్డాడు.

రావు నిశ్శబ్దంగా పత్రిక చదువుకుంటున్నాడు. మానంగా ఆలోచించుకునేటప్పుడు సుబ్బారాయుణ్ణి పలకరించడం మహా ప్రమాదకరమని అతనికి తెలుసు. అలాంటి సందర్భాల్లో పలక రించామా అంటే - సాతాత్తుగా ఏ మాత్రం హెచ్చరికా యివ్వకుండా, కాంట్ - సిట్టె - రస్సెత్, బోడెలను ఒంటరిగానూ, కలగూర గంపగానూ ఎదటివాళ్ళమీదికి విసురుతాడు. అప్పుకొన్నాళ్ళ పుస్తకాల్లా మాట్లాడేస్తాడు.

సుబ్బారాయుడు గట్టిగా ఓమారు తుమ్మి, పొడుండబ్బా చర్గిరకు చేయిపోస్తూ ఆన్నాడు: ‘ఈ ప్రపంచాన్ని ఓమారు గట్టిగా జుట్టుపట్టు తుని కుదిరించదలుచుకున్నాను.’

‘ఏ రూపంగా?’

‘అదే ఆలోచిస్తున్నాను. ప్రపంచాన్ని మనం జుట్టు పట్టుకుంటే - తిరిగి అది మన స్వీకలంకించు కోకుండా ముందు జాగ్రత్తపడాలి. అందుకు మనకు కొన్ని ఆపూర్వశక్తిసామర్థ్యాలు కావాలి, సుబ్బారాయుడు బేబిలమిద గడ్డం ఆసింది కట్టమానుకున్నాడు.

రావు పత్రికని బేబిలమిద పడవేసి, సిగ రెట్టు ముట్టిచేందుకు అగ్గిపుల్లగీసి, దాన్ని ఆలాగే చేతులో వుంచుకొని—

‘అంటే’ అన్నాడు.

సుబ్బారాయుడు కట్టమానుకునే జవా బిచ్చాడు.

‘మనం చెప్పేదానికి అవును- అనడం తప్ప కాదు- అనడం యీ ప్రపంచానికి తెలియకుండా చేయాలి. అలాంటి పరమశక్తిని ముందు పొందాలి.’

‘అసాధ్యకార్యం ఆనుకుంటాను.’ రావు చప్ప సింపాడు.

సుబ్బారాయుడు కుర్చీలో నిటారుగా కూర్చుని - పొడుంకాయతో బేబిలమిద తాళంవేస్తూ, ‘అసాధ్యాలూ, దుస్సాధ్యాలూ ఆనేవి యీ ప్రపంచంలో వున్నవనేది నాకు తెలుసు. కాని ఒకసారి దైవకృప, ఆయన హెచ్చరిక మనకు పూతగా దొరికిన తరువాత - ఏకార్యమైనా సాధించవచ్చు...’ మాట పూర్తిచేయకుండానే, కుడిచేత్తో ఎడమచెవిని సున్నితంగా పట్టుకొని కట్ల మూసుకున్నాడు. ‘ఆ చెవి ఏమైనా బాధపెడుతుందా?’ రావు సానుభూతితో అన్నాడు.

‘బాధకాదు. కొన్ని ఆపూర్వ సందేశాలూ, అవ్యక్త భావాలూ గత నాలుగు రోజులనుంచి యిది నాకు వినిపిస్తోంది. కొంతవరకు అర్థమయ్యిస్తే. మరికొంత అర్థం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాను.’ సుబ్బారాయుడు కంటిపాపల్ని మైకి తిప్పాడు.

‘ఆ సందేశాలూ వాటి విషయంలో, మన దృక్పథాల్లో చాలా తేడా వుంది. కనుక అవిషయం నేను చర్చించను. ఒకవేళ నీముకారడం కుడి చెవినుంచి ఎడమ చెవికి మారిందేమో డాక్టరుకు చూపించావా?’

సుబ్బారాయుడు ఓ నిమిషంనేపు కోపాన్ని తొక్కివట్టేందుకు గట్టి ప్రయత్నం చేశాడు.

‘ఇది డాక్టరుకు చూపించవలసిన విషయం కాదు. నీకు యిదివరకు చెప్పాననుకుంటాను - చిన్నప్పుడు నాకు ఓ చెవి నీముకారడం - దానిమీద మా తలిదండ్రులు మోసివేసి సుబ్బారాయుడుకు మ్రొక్కుకోవడం - ఆది నయం కావడం - ఆయన పేరే నాకు పెట్టడం. అదంతా.’

‘అవును యిదివరకు చెప్పావ్. కాని యీ మధ్య తిరిగి తిరిగి ఆ చెవి నీముకారుతోందనీ, బాధగా వుండనీ అన్నావుకూడా.’

సుబ్బారాయుడు కుర్చీలోనుంచి, రాత్రి వైపువంగి మెల్లగా అన్నాడు.

‘అదంతా మన మానవుల్లోని భంగ గర్వాళ కారణంగా చేవుడుమాపే ప్రతీకారం.’

‘అర్థంకాలేదు.’

‘అయితే విను’ సుబ్బారాయుడు పొడుంకాయను చర్గిరకు లాక్కున్నాడు. రావు రిస్ట్

వాచీవంక ఓమారుమాసి నిశ్చలంగా కూర్చున్నాడు.

‘చిన్నప్పుడు ఆ మొక్కతోవడంతో పోయిన ఆచెవి బాధ, తిరిగి కాలేజీలోనేదిన తరవాత ప్రారంభమై-యం. ఏ. ప్యాసయిన తరవాత ఎక్కవయింది.’

రావు తల మరోవైపు తిప్పుకుని; ‘ఆఫీసు కెళ్ళాలి. సాయంకాలం వస్తా’ అన్నాడు.

‘ఇంతా ప్రారంభించిన తరవాత-మధ్యలో నీవు వెళతానడం బాగాలేదు. అందులో నేను ఓ నిశ్చయం-దాన్ని ప్రతిజ్ఞ, శబధం అని అనవచ్చు. ఆ విషయం చాలా ముఖ్యమైంది. అదికూడా నీకు చెప్పతాను.’

ఆలోచించకుండా - సుబ్బారాయుడు ఏ ప్రతిజ్ఞా చేయడని రావుకు తెలుసు. సిగరెట్లు మానేస్తానన్నాడు. అంతే! మళ్ళీ యీనాటి వరకు ముట్టలేదు. పొడుం ఆలవాటు చేసుకున్నాడు. కాఫీ ముట్టని ప్రతిజ్ఞ-తో తాగుతున్నాడు.

రావు మరో సిగరెట్టు ముట్టించి కుర్చీలో కదలకుండా కూర్చున్నాడు. సుబ్బారాయుడు యింకోమారు పొడుంపట్టువట్టి ప్రారంభించాడు.

‘పూహ బాగా వచ్చిన దగ్గరనుంచి-ముఖ్యంగా కాలేజీ చదువు ప్రారంభించిన దగ్గరనుంచి-నా పేరు విషయంలో కొంత వ్యాకులత పడసాగాను. కొన్నిసార్లు పేరు మార్పుకుందామని గట్టిగా నిశ్చయించుకున్నాను కూడా.’

రావు అతడి ధోరణికి ఆడ్డుకగల దలుచుకున్నాడు. లేకపోతే సుబ్బారాయుడు గంటల తరబడి మాట్లాడేటట్టు కనబడ్డాడు.

‘అసలు పేరులో ఏముంది? నీవు అనవసరంగా బాధపడడం తప్ప!’

సుబ్బారాయుడు ముఖం చిట్టించి రావులూ, ప్రసాద్ లూ లాంటి పేర్లతో బతికేవాళ్లకు నా లాంటివాళ్ళ బాధ తెలిసు. సుబ్బారాయుడు, యం. ఏ. చూడు ఎంత అసహ్యంగా ధ్వనిస్తోందో.’

‘ఇంతకూ అసలు విషయాన్ని మర్చిపోయావ్. నీ ప్రతిజ్ఞ-’

‘దాన్ని చెప్పేముందు-ఒకప్పుడు ఎంతగానో నాకు న్యూనతగా తోచిన నా పేరు-నన్ను వుద్ధ

రించడానికీ - అ స లు నా జీవితాన్నే మరో మార్గంలో పెట్టడానికీ ఎలా సాయపడిందో చెప్పాలి.’

‘సరే త్వరగా కానీయ్.’

‘పేరు మార్పుకుందామని నేను తీవ్రంగా ఓ నిశ్చయానికి వచ్చినప్పుడల్లా, చెవి బాధ పెట్టడం చీముకారడం ప్రారంభించేది. చిన్నప్పుడు మోపిదేవి సుబ్బారాయుడికి మొక్కసని అయిన పేరు పెట్టగానే అచీము కారడం అగిపోయింది. ఇప్పుడు యీ సూక్సుటనల్ని మొత్తం కలిపి, విడదీస్తే వచ్చే అన్నం?’

‘నాకు తెలియడంలేదు’ రావు కళ్లు తేలవేసి గాలి పీల్చుకునేందుకు గట్టి ప్రయత్నం చేశాడు. సుబ్బారాయుడు కుర్చీలోనుంచి లేచి, చేతుల్ని నడుం వెనకకు పోనిచ్చి-గదిలో అటూయిటూ తిరగడం ప్రారంభించాడు.

‘సాయంకాలం కనబడతాను’ రావు కుర్చీలోనుంచి లేచాడు.

‘నా ప్రశ్నకు జవాబు రాలేదు.’

‘సాయంకాలం మాట్లాడదాం.’

‘ఇక యీ విషయాన్ని గురించి మాట్లాడేందుకు ఏమీలేదు. ఒక్క-విషయం నిశ్చితంగా తేలిపోయింది. దేవుడున్నాడు!’

‘లేడని నేను ఎప్పుడూ అనలేదు.’ రావు గాభరాగా అన్నాడు.

‘అదే యీ ప్రపంచంలో వచ్చిన చిక్కు. ఉన్నాడంటూనే- లేడన్నట్టుగా ప్రవర్తిస్తుంది. నీ మట్టుకు నీవు- చాలా దారుణమైన అనుమానాలు ప్రకటించావ్.’

‘ఎప్పుడు?’

‘ఒకమారు నీవు అన్నావు—కని, నిర్ణయంగా రోడ్డుమీద బిడ్డనువదిలిపోయే క్రూరురాలైన మాతలాగా దేవుడు యీ లోకాన్ని సృష్టించి- తరవాత యిక్కడ జరిగే దారుణహింసాకాండని, యుద్ధాన్ని-మాస్తూ-నహించిపూరుకోడం చాలా ఘోరం అని. గుర్తుందా?’

‘ఆ మాట యిప్పుడూ అంటాను.’ రావు రోషంగా రెట్టించాడు. సుబ్బారాయుడు సాళి ప్రాయంగా అతడివంక చూసి—

‘యిది నై వదుషణకంటే ఎక్కువైంది. దేవుడు యీ ప్రపంచాన్ని సృష్టించాడని ఒక్క

కుంటూ- తరవాత మన అల్పమైనబుద్ధితో ఆయనచర్యల్ని స్వల్పంచేసి మాట్లాడడం! రాజకీయాల్లో యిటు కాపిటలిజమో, అటు కమ్యూనిజమో కాక మధ్య మార్గాలంటూ చెప్పేవన్నీ ఎలా దగుల్పాటి వ్యవహారాలో-దేవుడి విషయంలోకూడా యిటువున్నాడని తనను అర్పించుకోవడమో, అటులేదని తనకు తానుగా ప్రవర్తించడమోతప్ప, మధ్య మార్గాలంటూ లేవు. జర్నలిస్టువి కనక, యీ మాత్రం నీకు తప్పక తెలిసివుండాలి.'

సుబ్బారాయుడు నవ్వుతూ రావు భుజం మీదచేయిపెసి- తిరిగి కుర్చీలో కూర్చోవెట్టాడు. ఇద్దరు ఒక నిమిషం నిశ్శబ్దంగా ఒకళ్ళని ఒకళ్లు చూసుకుంటూ వూరుకున్నారు.

రావు బేబిలుమీదవున్న పొడుంకాయను పరీక్షగాచూస్తూ-

'యీ పూటకు నా ఆఫీసుపని చెడింది. ఏదో ప్రతిజ్ఞ, శబ్దం అంటూ ప్రారంభించావు. ఆ విషయమన్నా చెప్పు.'

'చెప్పేందుకు ప్రస్తుతం ఎక్కువలేదు. టాం వెయిన్ లూ, అనటోల్ ఫ్రాన్సులూ పచ్చడికింద నలిగిపోయారు. అతి స్వల్పవిషయాలూగా కనబడే వాటిద్వారా పరంజ్యోతి నా కళ్లు తెరిచాడు. ఒక వారంరోజుల్లో తపస్సుచేసి- యీ లోకం, లోతుపాతుల్ని తెలుసుకునేందుకు, అందరికళ్లు తెరిచేందుకు ప్రతిజ్ఞపూసాను-' సుబ్బారాయుడు ఎడమచేవిని కుడిచేత్తో, అతి సున్నితంగా పట్టుకుని బుజ్జగించాడు.

'నీవు యిప్పటి పనిస్థితుల్ని బాగా అర్థం చేసుకున్నట్టులేదు. అయినా - ఆ తపస్సు యిక్కడేవుండి ఎందుకు చేయకూడదు?'

'ఇక్కడేవుండి అలా చేయడంగాని-వితై నా సాధించడంగాని అసాధ్యమైనవని. మనం, మత గ్రంథాలన్నీ తిరగచేస్తే కామయవస్థానికట్టి కమండలం చేతబట్టి, నిర్ణానకార్యాలకు వెళ్ళకుండా ఎవరూ దైవదర్శనం చేసుకోలేదు.'

'అయినా-' రావు అంతటితో ఆగాడు.

'ఊ! కానీ,' సుబ్బారాయుడు ఆత్రుతగా అన్నాడు.

'చాలా శ్రమ, ప్రయాస, యింకా-'

'శ్రమప్రయాసలేకుండా దేన్నీ సాధించలేం. శరీరంకోసం ఎంత వెగటూ, డోకూ పుట్టించేట్టున్నా కళ్లు మూసుకుని కాడ్ లివర్ ఆయిన్ తాగేస్తాం. కాని ఆత్మకోసం ఏమాత్రం శ్రమ చేయడానికి అంగీకరించం. నేటి మానవ సంఘం లో దినదినాభివృద్ధి అవుతున్న జబ్బు యిదే.'

'నీ ఎడమచేవి- దాని ద్వారా నీవు వింటున్నాననే ఆపూర్వసందేశాలు- ఆదంతా నాకర్థం కావడంలేదు.'

సుబ్బారాయుడు ఓ చిరునవ్వు నవ్వి, జేబు గుడ్డతో చెవు తుడుచుకున్నాడు. 'నిజంచెప్పాలంటే నాకూడా ఆ సందేశాలు సరిగా అర్థం కాక, అరణ్యాలకువెళ్లి నిర్మలంగా తపస్సులో కూర్చుని, తేల్చుకుందామని సిర్ఘ్యించుకున్నాను. ముందు ఆ సందేశాన్ని నేను సరిగా అవగాహన చేసుకున్న తరవాతనే- మానవజాతిని వుద్ధరించ గలగడంగాని- దైవాజ్ఞను అమలు జరపడంగాని-'

రావు కుర్చీనుంచిలేచి రిప్టువాచీవంక చూశాడు!

'నేను సాయంకాలం వస్తాను. నా భయం ఏమిటంటే- నువ్వు పరిస్థితులను బాగా అగా- చించి యీ నిర్ణయానికి రాలేదేమో అని. మాటవరసకు- ద్వారకయుగం తరవాత, అరణ్యాలకు వెళ్లి కామయంగుడ్డలూ, కమండలంపట్టి తపస్సుచేసిన వారెవరూలేరు.' రావు గడప దిగి రోడ్డుమీదికి పోతున్నాడు.

బేబిలుమీద పొడుంకబ్యాకోసం వెతుకుతున్న సుబ్బారాయుడు, రావు గదిలోనుంచి బయటకు పోవడం గమనించలేదు. అతడి చివరి పదాలు సుబ్బారాయుడుకు బాణాల్లా తగిలిస్తే. తలయెత్తిచూశాడు. రావు రోడ్డుమీదవున్నాడు, కోపంగా ఆతడు గట్టిగా కేకవేశాడు.

'నీ పూరాణిక పాండిత్యానికి, చరిత్రజ్ఞానానికి సంతోషిస్తున్నాను. మహావీరుడూ, బుద్ధుడూ ఏ యుగంలో వాళ్లు? వల్లమాలిన జర్నలిస్టువి!'

వికారంగా, హేళనగా సుబ్బారాయుడు నవ్వే ధ్వని, రావుకు ఆ రోడ్డు మలుపుతిరిగే వరకు వినబడుతూనే వుంది.

సుబ్బారాయుడు ఆరాత్రి మెయిల్ లో బయలుదేరాడు. ప్రకాంతంగా ఆలోచించుకు

నేందుకు అవకాశంవుంటుందని, మొదటితరగతి టిక్కెట్టు కొన్నాడు. కాఫాయవస్త్రాలు, కమండలం- యికా ఆ రకమైన వరంజామా అంతా ఓ సంచీలో పెట్టాడు. వాటిని నల్లమల అడవుల్లో ప్రవేశించిన తరవాత బయటికి తీయాలని ఆతని నిర్ణయం.

రైలు వేగంగా పోతోంది. అనేక భావాలూ, పూర్వఋషులచరిత్రల్లో తాను చదివిన వివిధ ఘట్టాలూ ఆతని మనస్సులో గిరున తిరిగినై. విశ్వామిత్రుడు!-ఆ పేరు గుర్తురాగానే కొంచెం వులిక్కిపడ్డాడు. అతని తపస్సు చెడకొట్టడానికి ఎన్ని ప్రయత్నాలు జరిగినై. తనుకూడా అలాంటి విఘ్నాలను ఎదుర్కోవలసివస్తుందా?

'నేను ఇంద్ర పదవినిగాని- అంతకంటే విలువైనవరే అధికారాన్నిగాని కాంక్షించడంలేదు. ఇప్పటికీ, నా ఎడమచేవుద్వారా వింటున్న సందేశాల ఆర్ధం తెలుసుకోవడం, దివ్యదృష్టి, త్రికాలజ్ఞత- అంటే నాకు కావలసింది. తరవాత యింటికివచ్చి- యీ ప్రపంచంలో జరిగే ప్రతి ఘటనకూ, కారణ కార్యాలను చెప్తూవుంటాను. నేను ఆశించే యీ స్వల్పానికూడా అడ్డుతగలేండుకు రంభల్ని, మేనకల్ని నా మీద ఎవరు ప్రయోగిస్తారు?'

పక్కపెట్టెలో ఎవరో మూడవ ప్రపంచ యుద్ధాన్ని గురించి తీవ్రంగా చర్చిస్తున్నారు. సుబ్బారాయుడు వాళ్ళమాటలు ఒక్క నిమిషం నేపు విని, తిరిగి అలాచనలో పడ్డాడు.

'ప్రకాశం గావుండే, నిర్జనారణ్యంలో తప్ప మనం దేవుణ్ణి కనుక్కోలేం. కాని అలాంటి అరణ్యాలన్నీ యీ నాడు నశించిపోతున్నై. భారతదేశం తన ఆధ్యాత్మిక శక్తిని కోల్పోవడానికి ఒకే ఒక కారణం; అరణ్యాలు నశించడం. దానితో ఋషులూ, తపస్సుచేసేవాళ్ళకూడా లేకుండా పోయారు. రైళ్ళ అరుపుల్లో, మోలార్ల మోతల్లో, ఫ్యాక్టరీలకూశల్లో మానవుడికి ఏకాగ్రత ఎలా ఆలవడుతుంది. మరి ఋషులు ఎలా వుద్భవిస్తారు?'

పక్కపెట్టెలో మూడో ప్రపంచయుద్ధం ప్రారంభమయింది. సుబ్బారాయుడు ఆగోలలో యిక అలాచించలేక పోయాడు. చెవిని ఆవైపు తిప్పాడు.

'మాస్కో అజ్ఞ ప్రకారం నల్లమల అడవుల్లో కమ్యూనిస్టులు స్థావరాలు విర్షరుచుకుని- స్టాలిన్ ఆర్డరురాగానే మొత్తం ఇండియాను ఆక్రమించుకునేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.'

సుబ్బారాయుడి గుండె ఆగిపోయినట్టయింది. తపస్సు చేసేందుకు తను ఆక్కడికేపోతున్నాడు!

'అసలు రష్యాలో కూలివాళ్ళదే రాజ్యం. రైతులు నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. మచ్చుకు; ఏ కూలివాడికైనా జబ్బు చేసేందంటే- రైతును పట్టుకొచ్చి రక్తంలాగ- ఆ కూలివాడికి యింజక్షన్లద్వారా ఎక్కిస్తారు.'

'ఎవరు చెప్పారు?'

'మా...'

తరవాత చేతులూ కర్రలూ కలిపినై. అంతా గందరగోళం. సుబ్బారాయుడు గట్టిగా చెవులు మూసుకున్నాడు. ప్రపంచానికి వెర్రె పుట్టింది. వైరుధ్యాలతో తన్నుకు చస్తున్నారు. కాని అంతా సృష్టించిన ఆశండ్రి, ఏమి చేస్తున్నట్టు? ఎడమచేవునుంచి వస్తున్న అవ్యక్త సందేశాల్లో ఆ ప్రశ్నలకు జవాబుకోసం సుబ్బారాయుడు ప్రయత్నం చేశాడు.

రైలు ఆగింది. సుబ్బారాయుడు కిటికీ గుండా తల బయటకు పెట్టి స్టేషనువైపు చూశాడు. అది తను దిగవలసిన చోటు.

సంచి చేత్తో పట్టుకుని వేగంగా నడవడం ప్రారంభించాడు. సూర్యాస్తమయానికి ముందే తను గమ్యస్థానం చేరుకోవాలి.

అడవిలో కొంతదూరం కాలిబాటన నడిచి, పక్కమార్గం తీశాడు. గుబురుగా పెరిగిన వివిధ జాతి వృక్షాల్ని ఆశ్రయించి బతుకుతున్న తిప్ప తీగలూ, ముండ్లపొదలూ అతడి మార్గాన్ని అడ్డుకుంటున్నై. నడక సాగడంలేదు. చెట్ల కొమ్మల్లో నుంచి అక్కడక్కడా తునకలు తునకలుగా కనబడుతున్న ఆకాశంవంక చూశాడు. సాయం త్రం అయిదుగుంటలై వుంటుంది.

తను వెంట తెచ్చుకున్న బిస్కట్లూ, రొట్టెలూ నాలుగైదు రోజులకు వరిపోతై. తరవాత ఏం తిని బతికేట్టు? హఠాత్తుగా అప్రయత్నంగా యీ ప్రశ్న అతడిముందు గుబురుగా నిలబడింది.

ఋషులు ఏంటిని తపస్సు చేసేవాళ్ళు? కంద మూలాలూ, ఆకు ఆలములూ, నెల ఏటిస్కోరూ!

అవును-తనూ అదే చేయాలి. కందమూలాలు ఎక్కడుంటే? చుట్టూ చూశాడు. అన్నీ వేరు లేని పెద్దమాట్లా, పిచ్చిఆకులూ, ముళ్ళతీగలూ! నిస్సృహతో నంచీవంక చూసుకున్నాడు.

కొంచెం విశ్రాంతి తీసుకుందామని, అతడు నంచీ కిందపెట్టి కూర్చోబోయాడు. ఎదురుగా వున్న తీగలు విపరీతంగా కదిలిస్తే. కారణం ఏమైవుంటుంది? భయంతో ఆశ్చర్యాన్ని కలిపి సుబ్బారాయుడు రెప్ప వాల్చకుండా చూస్తున్నాడు.

ఏదో ఊచి నల్లని మూలెని ఆకుల్లోనుంచి బయటకు వెట్టి కాలమేఘులూ ఒక్క వూపుతో అతడివైపు దూకింది. జాంబవంతుడు-కాదు ఎలుగు గొడ్డు! అతడు వికృతంగా అరిచి పరిగెత్తాడు.

తిరిగి కాలిబాటమీదికి ఎలావచ్చాడో అతడికి తెలీదు. చెవులూ శబ్దం ఎక్కువయింది. శరీరమంతా చెమటతో తడిసిపోయింది. నిరాశతో- 'ఏమైతే అదే కానీ,' అనుకుంటూ అక్కడే ఆ కాలి బాటమీదే కూర్చున్నాడు.

తను చదివిన పురాణాల్లో, ఋషులు చాలా మంది రంభోర్వసుల తాకిడికి తట్టుకోలేక బాధపడ్డారేగాని ప్రూరమృగాలనుంచీ ఆకలి దప్పికలనుంచీ అవస్థలపాలు కాలేను. ఒకవేళ కూరమృగాలనుంచీ, ఆకలి దప్పికలనుంచీ బతికి బయటపడిన ఏ కొద్దిమందినో మాత్రమే పురాణకర్తలు గ్రంథస్థం చేశారా? లేక కలియుగంలోనే మానవులతో పాటు, జంతువులకూడా ప్రూరత్వాన్ని అలవరుచుకున్నాయా?

'చేతులెత్తు, హ్యూంక్స్ అప్, హాల్ వుతావ్.'

సుబ్బారాయుడు వెనక్కి తిరిగిచూశాడు, ఇద్దరు పోలీసులు! నిశ్చేష్టితుడయ్యాడు. వణుకుతున్న గొంతుతో 'ఎదుకు?' అన్నాడు. గాలిలో తుపాకి పేలింది. అతడు చేతులెత్తాడు సంఘటనలన్నీ ఆపూర్వంగా-అమానుషంగా కనబడినై.

'తుపాకి ఎక్కడ దించావ్? మీవాళ్ళంతా ఎక్కడున్నారు?'

ఒకడు జేబులూ ఘోవతి మడతలూ పరీక్ష చేస్తూంటే, రెండోవాడు తుపాకి గురిపెట్టి ప్రశ్నించాడు. సుబ్బారాయుడుకి అంతా ఓపీడకలలా వుంది.

'నాకు తుపాకీలేదు-తోడుగా ఎవరూలేరు. ఒంటరిగాజ్జి.'

'అబద్ధం! పేల్చేస్తా. నిజంచెప్పు, నీ పేరు?'

'సుబ్బారాయుడు.' ఒక్కక్షణం ఆగి- 'యం. ఏ.' అన్నాడు.

'మొదటిది ఆసలుపేరు- తరవాత చెప్పింది గెరిల్లా మారుపేరు.'

ఆ ఇద్దరు పోలీసులు నవ్వుకున్నారు. 'యీ ఒక్కరోజున యింతవరకు ఆరుగురు కమ్యూనిస్టు గెరిల్లాలను పట్టాం. నీవు ఏడోవాడివి. ఇన్స్పెక్టరుగారి దగ్గరకు నడు.' పోలీసు తుపాకి మడమతో, సుబ్బారాయుడి పీపుమీద పొడిచాడు. అతడికి బాధకలగలేదు. కల! పీడకల!!

ఇన్స్పెక్టరు సుబ్బారాయుడిని చూస్తూనే తృప్తిగా తలవూపి, పోలీసులతో-

'ఆయుధాలు ఏమైనా దొరికినవా?' అన్నాడు.

'లేదు సార్!'

ఇన్స్పెక్టరు నోటుపుస్తకం తీసి, వెన్నిలు వేళ్ళమధ్య ఆడిస్తూ ఆధికారస్వరంతో ఆడిగాడు.

'మీ దళంపేరు? నాయకుడు?'

నాపేరు సుబ్బారాయుడు—'

'నీ పేరు తరవాత చెప్పాచ్చు. ముందు మీదళంపేరు- నాయకుడు.'

సుబ్బారాయుడు ఓ నిమిషం యిన్స్పెక్టరు వంక దీనంగాచూసి-

'నేను కమ్యూనిస్టుచూరొద్దు- గెరిల్లానూకాదు. మీ పోలీసులు పొరబడ్డారు. తపస్సుచేసుకునేందుకు వచ్చాను.'

ఇన్స్పెక్టరు నోటుపుస్తకంలో అంతవరకు తానుకుని నవ్వాడు:

'నల్లమల అడవులకు ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసేందుక్కాక- తపస్సుచేసుకునేందుకు ఎవరూరారు. ఆసలు తపస్సుచేయడమేంటి- నాకు ఆశ్చర్యంగావుంది.'

సుబ్బారాయుడు ఎడంచెవును ఓమారు సున్నితంగా తాకి-

'ఏదో దైవప్రేరణవల్ల అలాబుద్ధిపుట్టి బయలుదేరాను.'

“యిది ఇంకా ఆశ్చర్యంగావుంది. యీ తోజుల్లో ఎవడై నా తపస్సు చేయడానికంటూ అడవులకు వెళ్ళాడంటే నేను నమ్మను. అలాంటివి వట్టి కాకమ్మకథలు. అలాంటివాళ్లు వున్నారంటూ ఎవడై నా చెప్తే- వాణ్ని విశాఖపట్టణం పిచ్చాసుపత్రిలో చేర్చమంటాను.”

సుబ్బారాయుడు కొద్దిసేపు మానంగా వూరుకున్నాడు. తనలో మిగిలిన కొద్ది ధైర్యాన్నీ, నమయస్ఫూర్తిని కూడగట్టుకొని-

“నేను తపస్సు చేసుకునేందుకు వచ్చానంటే మీకు ఆశ్చర్యంగావుండవచ్చు. కావాలంటే నా సంచినీ పరీక్షించండి. అందులో కాషాయ పస్తాలు, కమండలం- అన్నీవున్నాయి.”

ఇనస్సెక్టరు కుర్చీలోనుంచి స్పీయింగులా లేచి మంచున్నాడు.

“ఎక్కడ! ఆ సంచి ఎక్కడ! అందులో ఫిస్కల్స్, యింకా మనకు అవసరమైన యితర కాయితాలు వుండివుంటే.”

పోలీసులు ఒకళ్ళమొఖం ఒకళ్లు చూసుకున్నారు.

“మాకు తెలీదు, మేం పట్టణపున్నాడు యితడి దగ్గర సంచితాను.”

ఇనస్సెక్టరు కోపంగా రెండడుగులు ముందుకు వేశాడు. పోలీసులు భయంగా మూడడుగులు వెనక్కివేశారు. పట్టణాసంత వుద్రేకంతో అతడు సుబ్బారాయుడి మెడ గట్టిగా పట్టుకొని-

“నిన్ను, నీ చళ్ళాన్నీ ఒక వారంరోజుల్లో నామరూపాలు లేకుండా చేస్తాను. తపస్సు అని నన్ను మోసపుచ్చడల్కు క్షమావా?”

సుబ్బారాయుడి ముఖం వెల వెల పోయింది: “సంచివున్నమాట నిజమా? అయితే ఎక్కడ బాచాన్.”

నీరసంగా గోడకు చేరగిలబడి కూర్చుని, హీనస్వరంతో సుబ్బారాయుడు అన్నాడు: “మీరు అనవసరంగా బాధిస్తున్నారు. సంచి, అందులో కమండలం, కాషాయపస్తాలు వున్నమాట నిజం. ఎలుగొడ్డునమాసి భయపడి, వాటిని అక్కడే చెట్లలో వదిలేశాను.”

నోటు పుస్తకం మూసి యివన్నెక్టరు ఆశ్చర్యంగా, హేళనగా అతడివంకచూశాడు.

“అన్నీ జిత్తులు! ఆ సంచీలోని వెలికేందుకు యిప్పుడే గోలీసుల్ని పంపుతున్నాను. అది దొరికి- అందులో యితరవస్తువులుకాక, నీవు చెప్పినవే వుంటే సరే, లేకపోతే—” సిమెంటు, ఇనుమూ ఘుర్పించిస్తా.

“మీరు తొందరపడుతున్నారు. నాపేరు సుబ్బారాయుడు యం. ఏ., బెజవాడ, రామాలయం పీఠి, శివాలయం సందు. ఇంటి నెం-”

“ఆపేసెయ్! ఆ భారతమంతా నాకనవసరం సంచి దొరికి అందులో నీవు చెప్పే వస్తువులు కనబడేంతవరకు, నీకు లాకప్. ఆరే! నంబర్... డ్రీనాట్!”

ఆ రాత్రి - ఇనుపచువ్వల వెనుక, దేవుడి సృష్టికౌశలమిందా ఆభివృద్ధి చూపిస్తూ మానవుడు నిర్మించిన, ఆ మరో ప్రపంచంలో సుబ్బారాయుడు బుర్రవేడేక్రీవరకు ఆలోచించి కన్ను మూశాడు.

కలశనిర్దలలో కల: భారత దేశంలో వున్న మహారాజ్యాలన్నీ ఒకేసారి ముట్టుకుని, బ్రహ్మాండమైన మంటలతో పొగలతో కగలబడిపోతున్నాయి. అందుడే అగ్నిలో చిక్కుకుని వెద్దెపులులూ, సింహాలూ. తోడేళ్లూ, గుంటనక్కలు, ఋషులూ అందరూ, అన్నీ బూడిదైపోతున్నాయి. చుట్టూ లక్షల, కోట్ల సంఖ్యలో చేరిన ప్రజానీకం “పండించేందుకు పాలాలు! ఇళ్లు కట్టుకునేందుకు స్థలాలు!” అంటూ వుత్సాహంతో కేకలు వేస్తున్నారు. సుబ్బారాయుడు నిర్దలలో మూలుగుతూ యింకోవైపు పొర్లాడు - “దేవా! భారతదేశం ఆధ్యాత్మికశక్తిని కోల్పోతోంది. మానవుడు నిన్ను సాధించేందుకు యిక వినిర్ణనారణ్యానికి వెళ్లితపస్సు చేసుకుంటాడు! వున్నావా? వుంటే-చూస్తూవుండుకుంటావా? అంతామోసం! మోసం! సుబ్బారాయుడు వెద్దగా అరుస్తూ లేచి కూర్చున్నాడు. ఎడం చెవు బాధ పెడుతోంది. చేత్తో తాకి చూశాడు. విచారితంగా చీము కారుతోంది!

